

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	10 maart 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-1908	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	824022B3	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	18 oktober 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Sportpark Manitobadreef 8 in Utrecht

Op 18 oktober 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Gemeente Utrecht, Stadskantoor, voor de locatie Sportpark Manitobadreef 8 in Utrecht (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-1908.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, tweede lid en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode van de verzendatum van dit besluit tot en met 31 december 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het in gebruik nemen van zes lichtmasten om **veld 17** in het plangebied. Aan de westzijde van het voetbalveld staan drie gebouwen die dienstdoen als kantine of kleedkamers voor de voetbalvereniging. De omgeving van het plangebied wordt verlicht bij de kantine, bij het tennisveld en met lichtmasten op het veld ten noorden van het plangebied. Het plangebied zelf wordt nu niet verlicht. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, tweede en vierde lid, van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 17 februari 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.>

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

"Voor de uitbreiding van de sportvoorziening in Utrecht is ervoor gekozen om huidige locaties intensiever te gaan gebruiken. Daardoor is het noodzakelijk om verlichting te plaatsen. Twee mogelijke alternatieven in locatie zijn:

- 1. het realiseren van een nieuw sportveld of;*
- 2. een ander veld op hetzelfde sportcomplex meer te verlichten.*

Een nieuw sportveld realiseren om de vraag naar ruimte voor de sport op te vangen, betekent een grotere ingreep. Sportpark Overvecht- Noord werd tot nu toe niet ten volle benut. Met de groei van de stad en de daarmee ook de groeiende behoefte aan sportgrond is de ontwikkeling van dit sportpark in een ander licht komen te staan. Om voor meer bewoners beweging/sporten mogelijk te maken wordt het sportpark opnieuw ingericht. Door het plaatsen van verlichting is intensiever gebruik van het sportveld mogelijk en hoeven er in dit gedeelte van Utrecht geen nieuwe velden worden aangelegd.

In de huidige situatie is er al verlichting aanwezig aan de grenzen van het plangebied, op het aangrenzende veld 16, rondom de gebouwen op het sportcomplex (kantine en kleedkamers), op veld 18 aangrenzend aan de gebouwen en op het tennisveld (veld 19), grenzend aan de zuidkant van het plangebied (...). Door de verlichting bij veld 17 te plaatsen wordt de oosthoek van het sportpark meer belicht, maar blijft de westhoek (velden 13, 14 en 15) van het sportpark onverlicht. Daarmee is aangewezen locatie een geschikte locatie."

Inrichting

"Door in zuidoosthoek van het plangebied nieuwe verlichting te plaatsen blijft de verlichting gecentreerd rondom de gebouwen en vormt daarmee de meeste geschikte inrichting. Ook is gekeken naar de plaatsing van de minimaal nodige verlichting. De minimale benodigde belichting wordt toepast: zes lichtmasten worden geplaatst rondom het sportveld waarbij twee masten aan beide zijdes van de middenlijn worden geplaatst en vier masten op de hoeken. De gemeente heeft op deze manier duidelijk gekozen om de hoeveelheid nieuw aan te brengen verlichting tot het minimum te beperken. De nieuw te plaatsen verlichting wordt langs de bosschages voorzien van beschermkappen om verstrooiing van verlichting richting bosschages zoveel mogelijk te voorkomen. Ook zijn er per saldo vijf lichtmasten elders op het terrein verwijderd, die door herinrichting van het sportpark niet meer nodig waren. De verlichting rondom veld 18 (ten zuiden van veld 17) is van zes lichtmasten teruggebracht naar vier. De verlichting op het sportpark kan als een geheel worden beoordeeld: cumulatief leidt het plaatsen en verwijderen van lichtmasten tot een minder hoge lichtdruk in het terrein, waarbij licht wordt geconcentreerd op plekken waar het nodig is en wordt vermeden waar het kan. Een alternatieve inrichting van het plangebied waarbij deze verblijfplaats niet verstoord wordt is, binnen redelijke grenzen, niet mogelijk."

Planning en gebruik

"De vervangende paarverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis zijn op 9 juli 2021 geplaatst in de donkere omgeving van het plangebied. Anticiperend op mogelijke verblijfplaatsen op basis van de quickscan en het eerste veldonderzoek. Er zijn direct permanente verblijfplaatsen gerealiseerd. De werkzaamheden benodigd voor het plaatsen van de lichtmasten hebben geen direct verstorend effect de gewone dwergvleermuis. Deze werkzaamheden vinden plaats in het voorjaar van 2022. Verlichting wordt pas in gebruik genomen nadat aan de gewenningsperiode is voldaan. Het gebruik van de verlichting houdt een tijdschema aan van circa 18:30-23:00 van augustus tot en met mei. Lichten worden aangezet vanaf zonsondergang tot einde training. In deze uren worden de sportvelden intensief gebruikt door meerdere teams. Het onnodig aanstaan van verlichting wordt te allen tijde voorkomen. Met het aanhouden van dit schema wordt er ruimte gecreëerd om meer verenigingen op het hele park de ruimte te geven hun sporten te beoefenen. Een alternatief lichtschema is daarom niet overwogen."

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soort optreedt. Er is noodzaak voor intensiever gebruik van het sportpark in de avonden. Daarvoor is het noodzakelijk na zonsondergang een extra veld te verlichten. Binnen het sportcomplex is geen geschikter veld om dit te doen en er

worden voldoende maatregelen genomen om de verstoring te beperken. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U geeft hierover het volgende aan:

"De gemeente Utrecht streeft ernaar om voor iedereen een duurzame en gezonde stad te zijn. De mogelijkheid om te sporten maakt hier onderdeel van uit.

Bewegen is goed voor de gezondheid. In Overvecht wordt er gemiddeld minder (georganiseerde) gesport dan in andere wijken in de stad. Door het sportaanbod te vergroten in de buurt, in dit geval door het plaatsen van lichtmasten kan het veld meerdere uren worden gebruikt waardoor er meer gesport kan worden en in verenigingsverband ook een kans voor ontmoeten en integreren. Scholen in de buurt kunnen bijvoorbeeld de sportvelden overdag huren, dit gaat dan niet ten koste van de sportcapaciteit van de verenigingen. Ook in Overvecht wordt een bevolkingsgroei verwacht als gevolg van verdichting en of herstructurering, bv het voormalig NPD terrein en het ziekenhuisterrein in Overvecht). De nabijheid van sportvelden draag bij aan de mogelijkheid om te sporten en daarom ook aan de volksgezondheid.

Sporten verkleint het risico op chronische ziektes zoals hart- en vaatziekten, diabetes en depressieve klachten en gaat overgewicht tegen (Gezondheidsraad, 2017). De Rijksoverheid stimuleert daarom ook sporten en bewegen. Onvoldoende sportmogelijkheden doet op lange termijn af aan de algemene gezondheid van burgers. Daarom is het van groot openbaar belang dat de gemeente een passend aanbod blijft bieden aan haar burgers ter bescherming van voor het leven van burgers fundamentele waarden (in dit geval gezondheid). De werkzaamheden hebben zoals hieronder beschreven grote sociale en maatschappelijke meerwaarde voor de omliggende wijken en voor de hele stad. Door het nu al bestaande tekort aan sportfaciliteiten betreft dit een dwingende reden.*

Om te kunnen voldoen aan de toenemende sportvraag van de gemeente Utrecht wordt het sportpark Overvecht aan de Manitobadreef intensiever benut dan voorheen het geval was. In plaats van drie verenigingen is het de bedoeling dat het sportpark door vijf verenigingen wordt benut. Dit betekent dat men optimaal gebruik wil maken van de beschikbare velden. Door een kunstgrasveld met verlichting zijn er, in tegenstelling tot grasvelden, nauwelijks grenzen aan het gebruik van deze velden. Om een voorbeeld te geven: op een kunstgrasveld kunnen in een weekend per dag 5 wedstrijden gespeeld worden en kan dit veld daarnaast nog door de weeks dagelijks worden gebruikt om te trainen. Voor een grasveld geldt in de regel dat het, of gebruikt wordt om te trainen, of gebruikt wordt voor wedstrijden, om te grote beschadiging aan het grasveld te voorkomen.

Het veld waarvoor de vergunning wordt aangevraagd is het hoofdveld voor de voetbalvereniging EDO. Een groeiende en zeer actieve vereniging met op dit moment ca. 300 leden onderverdeeld in 16 senioren teams die elke week trainen. De verlichting is nodig om in de winter in de avonduren doordeweeks te kunnen trainen en in de weekenden nog wedstrijden te kunnen spelen. Met het aanbrengen van de verlichting wordt het mogelijk dat alle 16 teams elke week kunnen spelen en trainen. Zonder verlichting is dit niet mogelijk. De optie van het intensiever gebruik maken van bestaande sportvelden met verlichting is te verkiezen boven de optie van het aanleggen van nieuwe sportvelden in een dicht bebouwde stad als Utrecht."

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk "volksgezondheid" en "redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen de invloedssfeer van het plangebied. Er is één paarverblijfplaats vastgesteld in de bosschage aan de noord-oostzijde van sportveld 17. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk)

winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijf niet worden uitgesloten. Een kaart met de locatie van de aangetroffen verblijfplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Landelijk

"De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort die vrijwel in heel Nederland wordt waargenomen. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen. Er zijn geen aanduidingen dat de landelijke populatie in haar staat van instandhouding wordt bedreigd. De Nederlandse populatie kan als één populatie beschouwd worden, omdat de soort mobiel is (Dietz et al., 2007) en verspreid door het land voorkomt."

Regionaal en lokaal

"Regionale trends in de vleermuispopulatie zijn niet bekend. Uit andere onderzoeken die onder andere door Regelink Ecologie en Landschap zijn uitgevoerd in Utrecht, blijkt dat gewone dwergvleermuis lokaal een wijdverspreide en veelvoorkomende soort is in Utrecht."

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door het aanbrengen van verlichting wordt één paarverblijfplaats mogelijk ongeschikt, wat kan leiden tot het verstoren en vernielen van één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld.

Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit. U heeft voldoende ecologisch onderbouwd waarom niet alle alternatieve verblijfplaatsen binnen 200 meter van de paarverblijfplaats gerealiseerd worden. Daarnaast neemt door het plaatsen van negen in plaats van vier kasten de kans op in gebruik name van de kasten door de gewone dwergvleermuis toe. De kasten zijn half juli 2021 opgehangen en daarmee is aan de gewenningsperiode van 6 maanden voldaan.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

VIII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
naam en

Mevr. dr. ing. G. Hojman
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan van 15 oktober 2021 en ook de aanvullingen in "Memo: Antwoorden op aanvullende vragen" van 17 februari 2022 (zie bijlage 4 en bijlage 5) moeten worden opgevolgd.

² Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

11. De kasten die aan bomen opgehangen worden moeten jaarlijks aan het begin van het seizoen worden schoongemaakt, zodat deze toegankelijk blijven voor vleermuizen.

Na afloop van de werkzaamheden

12. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Uit: "Mitigatieplan gewone dwergvleermuis Sportpark Manitobadreef te Utrecht" van 15 oktober 2021

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2021

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen

Uit: "Mitigatieplan gewone dwergvleermuis Sportpark Manitobadreef te Utrecht"

Resultaten Manitobadreef

- Plangebieden
- Gewone dwergvleermuis
- Foeragerend
- ♂ Sociaal roep
- ♂ Roepend
- ♂ Paarverblijfplaats in boom
- Vliegroute (08.07.21)

Achtergrondkaarten

opentopo

De symbolen voor foeragerende dieren op het kaartje staan voor waargenomen gedrag en zijn niet indicatief voor het aantal dieren.

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Uit "Mitigatieplan gewone dwergvleermuis Sportpark Manito badreef te Utrecht" van 15 oktober 2021

5.1 Alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Gerealiseerde mitigatie: type en aantal

De aanwezige paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis die wordt verstoord door het plaatsen van verlichting, is gecompenseerd door het plaatsen van 8 houtbetonnen vleermuiskasten, van het type Schwegler 1FF, in de omgeving van het plangebied. Kasten zijn opgehangen aan bomen om te compenseren voor een verstoord verblijfplaats in een bomenrij. De kasten zijn zoveel mogelijk in het nog donkere deel van het sportveldencomplex opgehangen. De te mitigeren paarverblijfplaats aan de noordgrens van het plangebied blijft wel aanwezig, maar wordt door de nieuwe verlichting voor een deel van de avond verstoord. Verlichting wordt om uiterlijk 23:00 weer uitgedaan, waardoor de verblijfplaatsen rond middernacht weer mogelijk gebruikt kan worden als paarverblijfplaats.

Onderbouwing type compensatie

In het kennisdocument staat aangegeven dat permanente verblijfplaatsen bij voorkeur in gebouwen worden gerealiseerd en niet uitwendig mogen worden gerealiseerd. Daarnaast moeten de permanent mitigerende kasten zoveel mogelijk de natuurlijke situatie nastreven. Voor het mitigeren van een paarverblijfplaats in een boom is het daarmee logischerwijs te beredeneren dat ook de permanente mitigatie aan bomen wordt gerealiseerd. Op deze manier wordt de aanwezige situatie zoveel mogelijk nagebootst. Daarnaast zijn de gebouwen op het sportterrein geen geschikte locaties voor mitigatie, door de lage bebouwing, de aanwezigheid van verlichting en de mogelijke toekomstige plannen om de gebouwen in de komende jaren duurzaam te renoveren of te vervangen door nieuwbouw. Voor het permanent mitigeren van paarverblijfplaatsen in bomen zijn 8 houtbetonnen kasten opgehangen. Er is gekozen voor houtbetonnen kasten, omdat deze van duurzamer materiaal zijn gemaakt dan de houten kasten en daarmee een langere levensduur hebben. Om die reden kunnen deze kasten in deze situatie als permanente mitigatie worden toegepast. Deze kasten kunnen ook worden gebruikt als klein winterverblijfplaats. Gewone dwergvleermuizen overwinteren doorgaans in gebouwen. Echter kunnen kleinere verblijfplaatsen in bomen gebruikt worden als kleine winterverblijfplaatsen. De bufferende werking van bomen is echter laag in tegenstelling tot gebouwen. Bij het invallen van de vorst wordt dan ook verwacht dat individuen wegtrekken naar grotere (massa)winterverblijfplaatsen in gebouwen in Utrecht. De opgehangen kasten kunnen goed dienstdoen als klein winterverblijfplaats. Deze kasten hebben wel een lagere bufferende werking dan bomen, dat zou kunnen betekenen dat individuen hier eerder verhuizen naar het netwerk van gebouwen met winterverblijfplaatsen in de stad Utrecht. Dit heeft geen negatief effect op individuen van gewone dwergvleermuizen. Onderhoudstechnisch worden extra maatregelen opgenomen in deze aanvraag om het behoud van de kasten te garanderen, zie ook § 5.4

Vereisten aan plaatsing van de kasten

- Op voorhand zijn hout betonnen kasten van het type Schwegler 1FF opgehangen op 9 juli 2021.
- De kasten zijn binnen 200 m van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst, waarbij ze zoveel mogelijk buiten de invloedssfeer van de te plaatsen verlichting en al aanwezige verlichting zijn opgehangen (zie Luijten, 2021). Binnen 100 meter was geen goede optie aanwezig zonder de kasten in een verlichte omgeving te plaatsen.
- De kasten zijn zo opgehangen dat deze verschillende microklimaten aanbieden (verschillende expositie ten opzichte van de zon).
- De kasten zijn opgehangen op locaties die zoveel mogelijk vergelijkbaar zijn met de oorspronkelijke situatie. Daarmee zijn de kasten opgehangen aan bomen, op minimaal 3 m hoogte, vrije aanvliegroute en in duisternis (afscherming van verlichting), vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren.
- De locaties zijn zoveel mogelijk afgestemd op de reeds ingenomen territoria.
- Om ervoor te zorgen dat de vleermuizen voldoende tijd hebben om de nieuw aangeboden vleermuiskasten te ontdekken, is rekening gehouden met de gewenningsperiode t.o.v. de start van de werkzaamheden (waarbij alleen de maanden half februari tot en met oktober meetellen).
- Minimaal 6 maanden voorafgaand aan het paarseizoen van gewone dwergvleermuizen (lopend van half augustus tot september). Dit betekent dat vervangende paarverblijfplaatsen uiterlijk half februari aanwezig moeten zijn (BIJ12, 2017). De vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd op 9 juli 2021.
- Om kasten in goede staat te houden worden de kasten eenmaal per jaar gecontroleerd op staat van onderhoud. Zie ook overige maatregelen in § 5.4.

5.2 Aangepaste werkwijze gewone dwergvleermuis

Het uitvoeren van de werkzaamheden vindt overdag plaats. Daarmee hebben de werkzaamheden geen wezenlijke invloed op beschermde functies van gewone dwergvleermuis. Bij het plaatsen van de lichtmasten moet gebruik worden gemaakt van masten met armaturen met beschermkappen, om uitstraling van verlichting naar de bosschages, zoveel mogelijk te voorkomen.

5.3 Periode

De werkzaamheden die invloed hebben op de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis dienen plaats te vinden,

nadat aan de wettelijk voorgeschreven gewenningsperiode van zes maanden is voldaan. Dat wil zeggen geplaatste lichtmasten mogen pas in gebruik genomen worden wanneer de gerealiseerde permanente voorzieningen zes maanden aanwezig zijn en daarbij de oude paarverblijfplaats ongemoeid is gebleven. Dit betekent dat het realiseren van de lichtmasten eerder mogelijk is. Echter kunnen de lichtmasten pas aan vanaf mei 2022 nadat aan de gewenningsperiode is voldaan.

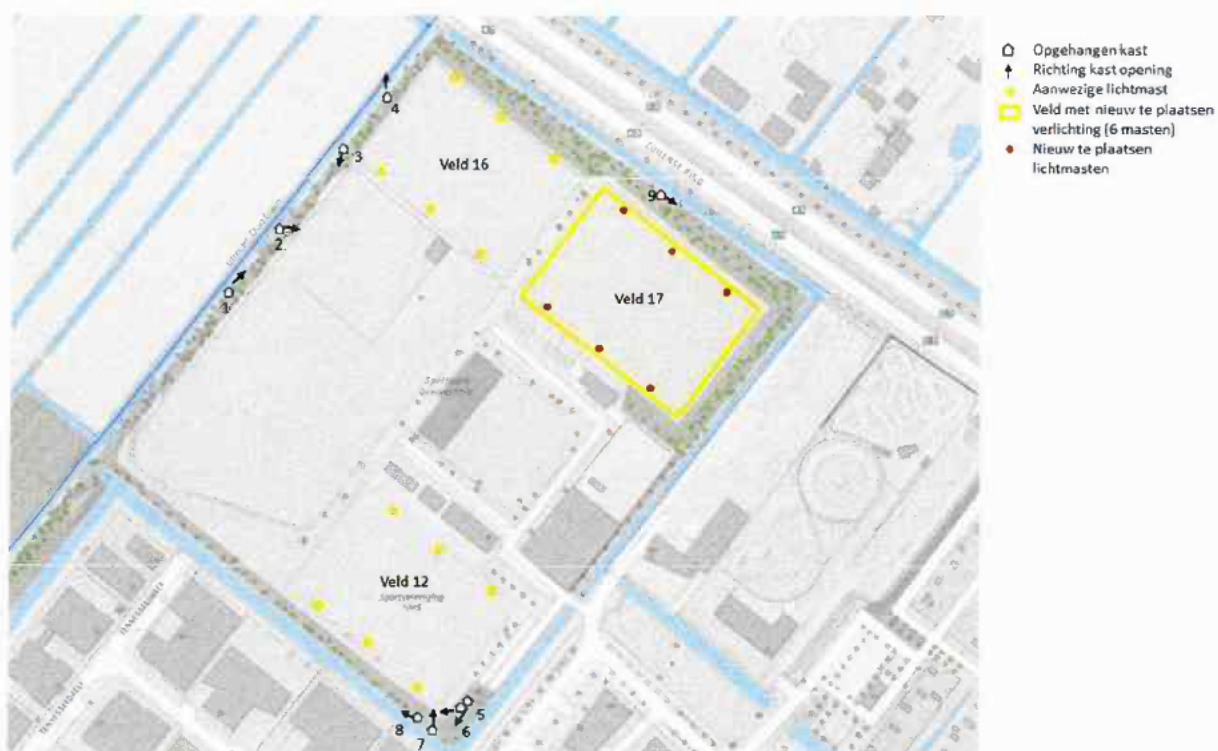
5.4 Overige maatregelen

- Voordat de ingreep plaatsvindt dient een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.
- De vleermuiskasten worden opgenomen in het beheersysteem van het sportpark, die garandeert dat de gebiedsbeheerder minimaal 1x per jaar controleert of alle kasten nog aanwezig zijn en in goede staat zijn. Indien kasten beschadigd of verwijderd zijn, zorgt de beheerder er per ommegaande voor dat de kast wordt vervangen. Voor het compenseren van een verblijfplaats worden doorgaans vier alternatieven geplaatst. Met het ophangen van de acht vleermuiskasten is daarmee overcompensatie van vier kasten aanwezig op het terrein. Ten alle tijden moeten er vier geschikte intacte kasten aanwezig zijn op een donkere locatie van het sportterrein. Kast aan het einde van hun levensduur worden vervangen, tot minimaal 15 jaar na afgifte van de ontheffing.

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

Uit: "Memo: Antwoorden op aanvullende vragen" van 17 februari 2022

Na overleg op 11 februari 2022 is besloten om de nu geplaatste kasten niet te verplaatsen. De 8 kasten vormen al een sterke overcompensatie en geven daarmee voldoende uitwijkmogelijkheden. Er is afgesproken om een extra kast op te hangen langs veld 17 (zie figuur 1). Zo dicht mogelijk bij de geconstateerde verblijfplaats. Veld 17 is het veld waar de nieuwe verlichting wordt aangebracht. Deze kast wordt zo opgehangen dat de uitvliegopening het minst last heeft van de nieuw aan te brengen verlichting en er wordt rekening gehouden dat bij het uitvliegen dieren niet direct de Zuilense Ring oversteken, zodat verkeersslachtoffers worden voorkomen. De plaatsing van de 9 kasten is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Situatieschets veld 12, 16 en 17.